

De stemming van 25 maart 2012

De afgelopen week stond vooral in het teken van het opstappen van Hero Brinkman. Daarnaast was er het eerste optreden van Diederik Samsom als fractievoorzitter van de PvdA bij een debat met veel publieke belangstelling. De commotie rondom de PVV heeft de PVV electoraal niet goed gedaan. Deze week staat de PVV op 21 zetels, 4 minder dan vorige week. Dat is nog wel 1 zetel meer dan het laagste punt sinds de vorige verkiezingen.

De daling van de PVV komt niet doordat veel bestaande PVV-kiezers wegtrekken van de PVV naar Hero Brinkman. Hij zou rond de 0,5% van de stemmen krijgen als hij zelfstandig aan de verkiezingen zou meedoen. En ook zien we nog steeds rond de 70% van de PVV-kiezers van juni 2010 die wederom PVV zeggen te stemmen. De daling komt vooral omdat de overgang van andere partijen in de richting van de PVV beduidend minder is en bij de nieuwe kiezers de PVV ook duidelijk wegzakt. Mede daardoor stijgt de VVD naar 31 zetels.

Bij de PvdA zien we t.o.v. de vorige week verder geen stijging. 55% van de PvdA-kiezers uit 2010 stemmen weer PvdA en meer dan 25% van de PvdA-kiezers uit 2010 geven aan nu SP te stemmen. Dat eerste percentage is hoger dan het dieptepunt (rond de 40%). Om fors door te kunnen stijgen moet de PvdA die kiezers weer terughalen. PvdA en PVV staan nu gelijk op 21 zetels.

Interessant is het om de uitslag van deze week te vergelijken met die van precies een jaar geleden (zie de tweede kolom). Dat was enkele weken na de verkiezingen voor de Provinciale Staten (en de Eerste Kamer). Toen stond de SP 12 zetels lager en PVV, PvdA en CDA 4 a 5 zetels hoger.

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2010	27-3-2011	18-3-2012	25-3-2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	31	32	29	31	2	
PVV	24	26	25	21	-4	-3
CDA	21	17	13	13		-8
VVD+PVV+CDA	76	75	67	65	-2	-11
PvdA	30	25	21	21		-9
SP	15	18	30	30		15
D66	10	13	14	15	1	5
Groen Links	10	8	6	6		-4
ChristenUnie	5	5	6	6		1
SGP	2	2	3	3		1
Partij voor de Dieren	2	2	2	3	1	1
50Plus	0	2	1	1		1
Totaal	150	150	150	150		

Op een andere manier is goed te zien hoe sinds begin van dit jaar de electorale positie van de verschillende partijen is veranderd. Op de volgende pagina een overzicht van de potentie van iedere partij afgezet naar het stemgedrag in 2010. Eerst het overzicht. Eronder het (interessante) verschil per cel t.o.v. begin 2012.

' - zie volgende pagina

Potentieel electoraat naar stemgedrag Tweede Kamer 2010 25 maart 2012

verticaal gepercenteerd	Potentie nu	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	Groen Lnks
PVV	22%	80%	28%	8%	5%	3%	1%	0%
VVD	31%	32%	86%	39%	24%	2%	1%	4%
CDA	17%	3%	14%	76%	2%	1%	1%	3%
D66	31%	6%	22%	24%	93%	41%	12%	50%
PvdA	29%	2%	3%	14%	27%	83%	27%	60%
SP	32%	20%	5%	13%	18%	64%	94%	50%
Groen Links	19%	3%	1%	7%	31%	35%	12%	82%
ChristenUnie	8%	2%	0%	19%	2%	2%	2%	2%
SGP	6%	8%	6%	11%	0%	0%	0%	0%
Partij voor de Dieren	9%	10%	5%	1%	6%	5%	16%	20%
50PLUS	5%	9%	3%	3%	1%	7%	5%	1%
	209%	175%	173%	215%	209%	243%	171%	272%

Verskil in potentieel stemgedrag ten opzichte van begin 2012

in percentages	Potentie nu	Stemgedrag Tweede Kamer 2010						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	Groen Lnks
PVV	-3%	-1%	-7%	-8%	+1%	0%	-2%	-1%
VVD	-3%	-7%	+1%	-4%	-2%	-1%	0%	0%
CDA	0%	-2%	-1%	-4%	-1%	-2%	+1%	0%
D66	0%	+2%	-3%	+5%	0%	-10%	-3%	-9%
PvdA	+7%	+1%	-1%	+9%	+7%	7%	+8%	+28%
SP	+1%	0%	-3%	+7%	+5%	+6%	-1%	7%
Groen Links	-1%	0%	-4%	+2%	-3%	-2%	-8%	0%
ChristenUnie	-1%	0%	-2%	-4%	-3%	-1%	0%	-3%
SGP	+1%	+3%	+3%	+4%	-1%	0%	0%	0%
Partij voor de Dieren	0%	-3%	+2%	0%	+3%	-5%	+3%	0%
50PLUS	+1%	+2%	-1%	+2%	-1%	+2%	-2%	-1%

Deze tabel laat zien dat de electorale potentie van de PvdA in de afgelopen tijd aanzienlijk is gestegen (van 22% naar 29%). Met uitzondering van de kiezers van VVD en PVV zien we een forse stijging van die electorale potentie van de PvdA.. Bij de SP zien we ook een min of meer vergelijkbaar patroon, maar omdat de stijging bij de SP-kiezers uit 2010 zelf niet plaatsvindt is het totaalcijfer van de SP maar met 1% gestegen. (Bij de SP-kiezers uit 2010 gaf in januari al 95% SP een kans op een stem, dat is nu 94%. Bij de PvdA-kiezers was dat percentage PvdA kiezers 77% en is nu gestegen naar 83%).

Bij PVV en VVD zien we een overall daling van 3%. Met name zien we dalingen bij de overgangen tussen de partijen. Het aandeel VVD-kiezers uit 2010 dat de PVV een kans geeft is met 7% gedaald en andersom is dat ook het geval. Dat is nu in beide gevallen gedaald naar minder dan een derde.

Juist door de forse stijging van de PvdA is nu extra opvallend hoe zwak het CDA ervoor staat. Nog maar 17% van alle Nederlanders geeft het CDA een kans op een stem. Daarmee staat het CDA op de 7e plaats, nog achter Groen Links. En meer dan 10% achter op VVD, SP, D66 en PvdA.